

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№2

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 1386 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 7-fevralda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

“Yashil universitet” tamoyillari: mazmun-mohiyati va ahamiyati	20
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna	
“Yashil universitet” tamoyili asosida barqaror rivojlanish rejasi va institutsional chora-tadbirlar amaliyoti	26
Sindarov Sherzod Egamberdiyevich	
O‘zbekistonda davlat mulkini xususiylashtirishning yangi bosqichiga o‘tmoqda	31
Shadmanov Erkin Sherkulovich	
The Impact of Technological Advancements on SME Growth: Trends and Case Studies in Uzbekistan	35
Tojiyev Abror, Raxmonaliyev Abbas	
Оценки эффективности деятельности малого бизнеса	45
Ортиков Улугбек Акробек угли	
Yashil iqtisodiyotda cheklangan resurslarning cheksiz imkoniyatlari	51
Saidov Muhammadali Hakimovich, Esanbekov Diyorbek Mirzabek o‘g‘li	
O‘zbekiston iqtisodiyotining barqaror rivojlanishida tijorat banklarining o‘rni	57
Xakimova Feruza Nazarovna	
Biznesning ijtimoiy ma‘suliyati konsepsiyasining rivojlanish bosqichlari	62
M.O. Kasimova	
Korporativ boshqaruvda risklarni boshqarish va risk darajasini pasaytirish yo‘llari	68
Mallayev Salohiddin Saidkamolovich	
Взаимосвязь стратегии управления персоналом и бизнес стратегии организации	74
Давлетов Ислон Халикович, Бикмаев Тимур Рафаелевич	
Iqtisodiyotning barqaror va izchil rivojlanishida ishlab chiqarishni mahalliyashtirishning o‘rni	78
Sobitova Ra‘no Solidjonovna	
Statistik kuzatuvlarni samarali tashkil qilishda raqamli texnologiyalardan keng foydalanishdagi mavjud muammolar	82
Istoraxon Abdusalomova Ilhom qizi	
Xizmat ko‘rsatish korxonalarida risklarni diversifikatsiya tahlili	87
Hazratqulov Shahboz Boboqul o‘g‘li	
Korxonalarda raqamli marketing: nazariy asoslar va amaliy imkoniyatlar	94
Amonov Mirzohid Tuymuratovich	
Enhancing post-quantum security through hybrid cryptographic systems integrating quantum key distribution	98
Shuxrat Toirov Abduganiyevich, Saidakhmedov Eldor Islomovich, Akbarov X.U	
Raqamli iqtisodiyotda elektron tijorat bozorining ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati bo‘yicha adabiyotlar tahlili	110
Sodiqov Abdulhafiz	
Mulkiy soliqlar ma‘muriyatchiligi va ulardan soliq xavfsizligini ta‘minlashda foydalanish	118
Aliyarov Olim Abdug‘aparovich	
Mahalliy budjetlar daromadlarini shakllantirishda mahalliy soliqlar va yig‘imlarning o‘rni va ahamiyati	125
Bauyetdinov M.J., Eshbanbetov E.M.	
Yuk avtomobillari transport xizmatlarining samaradorligini aniqlash ko‘rsatkichlari	130
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Ishonkulova Feruza Asatovna	
Arima modellari yordamida jismoniy shaxslarning xorijiy pul o‘tkazmalari ko‘satkichini prognozlashtirish (surxondaryo viloyatida)	135
Davranov Odil Jumanazarovich	
Kambag‘allikni baholash: AQSH misolida FPL	146
Durdona Davletova	
Ta‘lim xizmatlari sifatini oshirishning nazariy-ilmiy asoslari	151
Axmedova Barno Abdiyevna	

Tijorat banklarining depozit jalb qilishdagi o'ziga xos xususiyatlari	155
Farxod Rustamovich Bobobekov	
Трансформация потребительской этики и поведения в условиях перехода узбекистана к зеленой экономике.....	161
Хусайнов Равшан Рахимович, Кариева Латофат Саидакрамовна	
Qurilish materiallari sanoati korxonalarining samarali innovatsion rivojlanishini ta'minlash yo'nalishlari.....	168
Fayzullayev Jonibek Mambetsaliy o'g'li	
Comparative analysis between the fundamental and technical analysis of stocks	175
To'qmirzayev Kamol Mo'min ugli	
Тенденции устойчивого развития автотранспортных предприятий в формировании цифровой экономики.....	182
Юсупходжаева Г.Б	
Влияние маркетинга на качество продукции – стратегии успешных брендов и использование отзывов клиентов	187
Маматкулова Шоира Джалоловна	
Ma'suliyati cheklangan jamiyatlarning fond bozoriga kirish imkoniyatlari: statistika, tahlil va prognozlar.....	192
Butayev Javlonbek Inatillo o'g'li	
O'zbekistonning eksport salohiyatini mustahkamlash zamonaviy tendensiyalari.....	197
Bozorov Akmal Amonovich	
Mintaqa salohiyatini oshirishda innovatsiyalar va investitsiyalarni rag'batlantirishda klaster yondashuvining o'rni.....	203
Muxammadiyeva Yulduz Yusupovna	
Инновационная деятельность металлургических предприятий в изменяющейся среде	207
Каримов Маъруф Ихтиёрович	
Значение лизинговых услуг в финансировании основного капитала предприятий	212
Латипова Шахноза Махмудовна	
Iqtisodiyotning jadal rivojlanishini innovatsion faoliyat asosida shakllantirish yo'llari	217
Nosir Maxmudov	
Davlat xaridlarida moliyaviy nazoratni amalga oshirish muammolari	224
Abdug'aniyev Bekjon Habibulla o'g'li	
Qishloq xo'jaligi korxonalarida kapital qo'yilmalar hisobini takomillashtirish	229
Baxriyev Muxiddin Sheraliyevich	
Main directions of increasing the investment attractiveness of the economy of the Republic of Uzbekistan	240
Kengesov Diyorbek Umidovich, Nurniyazova Dilnoza Arzubay qizi, Xalmuratova Dilnaz Suleyman qizi, Bekjanova Gozzal Janabaevna	
Исследование оказания торгового обслуживания сельского населения.....	245
Мусаева Шоира Азимовна, Усманова Дильфуза Ильхомовна	
Развитие логистики спортивных мероприятий на основе международной практики	252
Исмагулова Гульмира Нуралиевна	
Tijorat banklari depozit xizmatlari amaliyotini takomillashtirish	257
Melikov Otabek Maxmadaminovich	
Tijorat ko'chmas mulki qiymatini baholash xususiyatlari va unga ta'sir etuvchi omillar	263
Xomitov K.Z.	
Improvement of accounting of authorized capital at joint-stock companies	269
Ortikov Ergashjon Yakubboevich, Xusinov Ibragim Ismailovich	
Raqamli valyutaning xalqaro savdodagi roli: imkoniyatlar va muammolar.....	274
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, To'qmirzayev Kamol Mo'min o'g'li	
Yashil iqtisodiyot: nazariy jihatlar va ahamiyati	279
Maksumova Dildora Alisherovna	
O'zbekistonda raqamli iqtisodiyotni rivojlanish asoslari.....	283
Maxmudova Feruzabonu Odiljon qizi, Lutfiy Farangiz Sharidin qizi	
Oziq-ovqat sanoatini rivojlantirishning nazariy asoslari	288
Tursunova Dilnavoz davron qizi	

Национальная оценка рисков отмытые преступных доходов	294
Хомидов Шухрат Гафуржонович	
Inflyatsion targetlash rejimiga asoslangan monetar siyosatning makroiqtisodiy ahamiyati	301
Duskobilov Umidjon Sharofiddinovich	
Tijorat banklarining kredit mablag'laridan samarali foydalanish yo'llari	308
Ulugbek Nizamov	
Soliq bazasini aniqlash metodologiyasining o'ziga xos xususiyatlari va tamoyillari	312
Xalikchayeva Sadokat Ilxomjonovna	
"Qishloq xo'jaligida innovatsion texnologiyalarni joriy etish va ularning iqtisodiy samaradorligi"	316
Shamshetova Gulraushan Sarsenovna	
Повышение популярности банковских услуг посредством цифровых инноваций: стратегии интеграции технологий с ориентацией на клиента	318
Рузиева Олима Шухратовна, Рузиев Шухрат Нармурадович	
Tovar-moddiy resurslar harakatini samarali ta'minlashda xorijiy tajribalar	322
Sherzod Xolmurodovich Pardayev	
Pul-kredit siyosatida "big data" texnologiyalari: o'zbekistonda to'lov ma'lumotlari, qidiruv so'rovlari va matn tahlilidan foydalanish istiqbollari	327
Mamatxo'jayev Otabek Farxodjon o'g'li	
O'zbekiston iqtisodiyotida tijorat banklarining moliyaviy barqarorligini mustahkamlash	332
Abdusamatov Mamaysup Qulmonovich, Jovlijev Ramazon Fazriddin o'g'li	
O'zbekiston respublikasida innovatsion faol korxonalar faoliyatini statistik usullarda baholash masalalari	338
Matsapayev Akmal Qalandarovich	
Tadbirkorlik subyektlarini soliqqa tortishda chet el tajribasi	343
A.I. Akbarov	
Mamlakatda kichik biznes subyektlari va eksport sohasida samarali rivojlanish yo'nalishlari	347
M.A.Ibrohimov	
Neighborhood system of activity economic the basics improvement	351
Alikulov Ravshan Shodiyor o'g'li	
Tijorat banklari evolyutsiyasi va kapitallashuv darajasini oshirishning iqtisodiy asoslari	356
Mamadjonov Shukurillo Ibrohimjon o'g'li	
O'zbekistonda tijorat banklarning andarrayting jarayonlarini takomillashtirishni innovatsion usullari	360
Bobojonov Xursand Qadamovich	
O'zbekiston respublikasida pensiya jamg'armasi faoliyatini takomillashtirish	374
Inoyatova Maqsuda Palvonnazirovna	
"Yashil iqtisodiyot" iqtisodiyotning barqaror rivojlanish asosi sifatida	379
Jiemuratov Temirbay Polatbaevich, Muratbaev Bayram Bazarbay uli	
Aholining daromadlarini soliqqa tortish asosida tengsizlikni kamaytirish yo'llari	384
Vosiqov Ulug'bek Alisherovich	
Soliq to'lovchilarga ko'rsatiladigan raqamli xizmatlarni ko'paytirish orqali soliq bazasini kengaytirish	389
Usmonov Ulug'bek Jaxongir o'g'li	
Совершенствование механизмов стимулирования инновационного развития промышленности: международный опыт и перспективы для узбекистана	394
Ўролова Севара Бехзод кизи	
Стратегия перехода к зеленой экономике Республики Узбекистан	399
Маматова Фатима Абдусаломовна	
Ensuring financial stability of companies international practice experience	405
Abdullayeva Madinabonu Khasanboyevna	
Yashil iqtisodiyotda investitsiya samaradorligini oshirish: barqaror o'sish strategiyasi va imkoniyatlari	409
F.U.Umarov	
Mamlakatimizda sug'urta xizmatlarining roli va ahamiyati	414
Ko'charov Murod Baxtiyorovich	

Проблемы и перспективы развития частного образования.....	419
Мухаммедов Мурод Мухаммедович, Мардонов Баҳодир Бахронович	
Mahalla tizimida sohaviy islohatlarni amalga oshirish zarurati	425
Karjavova Xurshida Abdumalikovna	
Iqtisodiyotni barqarorligini ta'minlashda jismoniy shaxslar daromadlarini soliqqa tortish tartibini takomillashtirishning asosiy yo'nalishlari	429
Bobomurotova Manzura Panji qizi	
Bank chakana xizmatlari amaliyotini rivojlantirishda xorij tajribasi.....	434
Saipnazarova Mohinur Utkir qizi	
Oziq-ovqat sanoati rivojlanishining xorij tajribalari va ulardan foydalanish imkoniyatlari.....	437
Ergashev R.X., Xo'jamov J. T.	
Mintaqada sog'liqni saqlash xizmatlar bozori mexanizmlarini takomillashtirish	442
Davron Kesimov	
Keytering xizmatlari turlari va uning inson omili bilan bog'likligi sifatida	446
Nasiba Ergasheva	
Meva-sabzavotchilik mahsulotlari kooperasiyasini rivojlantirish masalalari.....	451
Ergashev R.X.	
O'zbekistonda xizmatlar sektorini rivojlantirish va kambag'allikni qisqartirish: empirik tahlil (2000-2024)	456
S. Alikulov, M.Alikulova	
Avtotransport vositalaridan foydalanishning xorij tajribasi.....	476
Norqobilov Jaxongir	
Efficient use of resources in the production process using the example of cotton and textile clusters	485
Khalikov Talibjon Luptullaevich	
REPO bitimi va uning turlari hamda uning moliya bozorida barqarorlikni ta'minlashdagi ahamiyati	490
Ibrohimov Yorqinjon To'liqin o'g'li	
Digital development of dividend policy in corporate structures in the republic of uzbekistan	498
Shermukhamedov Akmal Komiljonovich	
Tijorat banklari passivlarini tahlil qilishning metodik obzori	503
Ziyodullayev Sodiqjon Mamadillaevich	
Tadbirkorlikda ishlab chiqarish resurslari va ulardan foydalanishning ilmiy-nazariy masalalari.....	513
A.O'tbosarov	
To'g'ri soliqlarni hisoblanishi va undirilish amaliyotini takomillashtirish yo'llari.....	519
Xo'jaqulov Ramshid Yunusovich	
Tijorat banklari tomonidan korporativ mijozlarga ko'rsatiladigan innovatsion bank xizmatlarini shakllantirish yo'llari	526
To'laev Safarmurod Boymuhammad o'g'li	
Макроэкономический анализ механизмов стимулирования роста уровня занятости и меры для уменьшения уровня бедности в Узбекистане.....	532
Амирджанова Ситора Суннат кизи	
Kapital bozorida emitentlarning investitsion jozibadorligini oshirishda dividend siyosati.....	548
Sardor Omonov	
Korporativ qimmatli qog'ozlar amaliyotini rivojlantirish yo'nalishlari	554
Shohyora Otaxonova	
Aylanma kapital rentabelligini baholashga kompleks yondashuv	559
Fayziyev Oybek Raximovich	
Kambag'allik muammosi tadqiq etilishining nazariy asoslari	567
Mirzaxalikov Bobir Baxtiyorovich	
Oliy ta'lim muassasalarida raqamli marketingni talabalar va oilalar qarorlarini hisobga olgan holda optimallashtirish.....	571
Xidoyatov Murod Batirovich	
Qishloq xo'jaligi sohasida kooperatsiyalar rolini mustahkamlash	578
Abdufarmonov Farrux Faxriddinovich	

O'zbekistonda oziq-ovqat sanoati korxonalarida ishlab chiqarish holati tahlili	584
Shukurov Rustam Ergash o'g'li	
Infratuzilma loyihalarini innovatsion moliyalashtirishni takomillashtirish	593
Yarbazarov Shavkat Butayevich	
Ko'chmas mulkni kadastr baholash xususiyatlari.....	600
To'lakov Ulug'bek Toshmamatovich	
Tijorat banklarining investitsion faoliyatini rivojlantirish	610
Dodiyev Fozil O'tkurovich	
Tadbirkorlik subyektlari mahsulotlarini bozor talabiga mosligini ta'minlash va raqobatni oshirish.....	614
Suyunov Jaloliddin O'ktam o'g'li	
Description of methods for assessing the competitiveness of an enterprise	620
Musayeva Shoira Azimovna	
Sanoat korxonalarini bozor sharoitlariga moslashtirishga nazariy yondashuvlar	624
Begmullayev Otabek Irisaliyevich	
Iqtisodiy inqiroz sharoitida tadbirkorlik subyektlarida iqtisodiy inqirozga qarshi kurashish strategiyalari	630
Jo'rayev Ilhomjon Kamolidinovich	
O'zbekistondagi nodavlat oliy ta'lim tashkilotlarida moliyaviy rejalashtirish metodologiyasi.....	638
Xurramov Jonibek Rustamovich	
Methodology for placing types of green bonds.....	642
Rakhmedova Madinakhon Nusrat qizi	
Tarmoqlar sohasini rivojlantirish va raqobat	647
Fayziyeva Dilafruz Shuxratovna	
Evolution of the pensions in great britain.....	650
Umarova Zulaykho Tursunovna, Rakhmanova Zilola Alisherovna	
Favqulodda ekologik vaziyatlarni bartaraf etishga doir davlat siyosatining uslubiy va tashkiliy-institutsional muammolari.....	654
Azizov T.A.	
Oliy ta'limni moliyalashtirishning ilmiy-nazariy asoslari.....	658
Yo'ldoshev Jaxongir To'raboyevich	
Mehnat motivatsiyasi nazariyasini rivojlantirishda insoniy munosabatlar maktabining o'rni	662
Aslanov Aziz Mexmonovich	
Перспективы внедрения альтернативной системы отопления тепловыми насосами на социальных объектах узбекистана	668
Руденко Инна Юрьевна, Волков Алексей Владимирович	
Qurilish tashkilotlarida xarajatlar hisobini takomillashtirish.....	675
Abdusalomova Nodira Bakhodirovna, Qurbanov Amirulla Muradilloevich	
Turizm sanoatida ijtimoiy tarmoqlarning roli va ahamiyati.....	682
Kasimova Zilola G'ulomiddinovna	
Совершенствование эффективного управления основными активами предприятий в условиях инновационного развития	686
Мусаева Жамила Кароматовна	
Use of mobile and internet technologies state and development of culture	695
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich, Uroqov Xumoyun Jamshid ugli, Ergashev Suxrobjon Mirzoxiddin ugli	
The influence of physical activity on social education and new sports trends.....	699
Axtamov Djamshed Baxromovich	
Iqtisodiyotni ekologik boshqarishning nazariy asoslari.....	705
Qodirov Abduvohid Abdumannof o'g'li	
The role of participatory budgeting practices in financing infrastructure	711
Mirzayev Xursanmurod Egamberdiyevich	
Основы теории факторного анализа прибыли предприятия	717
Алиева С.С.	
Yashil energetikaning mintaqaviy iqtisodiyotni rivojlantirishdagi o'rni	723
Raxmatullayev Umarbek Ulug'bekovich	
O'zbekistonda islomiy banklarni rivojlantirish istiqbollari.....	734
Nurmuxammedov Abdijabbar Yunusovich	

O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyotni rivojlantirishda islomiy moliyaning ahamiyati	741
Axmedov Azamat Kamilovich, Maratova Aseliya Nurpeyis qizi	
Turistik xizmatlar bozorini rivojlantirishning nazariy-uslubiy qoidalari	746
Turayev Og'abek Kaxramonovich	
Aksiyadorlik jamiyatlarida kengashlar faoliyatini baholash uslubiyotini takomillashtirish.....	750
Ismailov Allayor Rashidovich	
Yashil iqtisodiyotda raqamli texnologiyalarni joriy etish borasida muvaffaqiyatli tadqiqotlar.....	760
Nurmetova Muyassar Jumanazarovna	
Составление многокритериальной базы оценки эффективности и результативности предпринимательской деятельности спортивной организации.....	766
Маткаримова Наргиз Тухтасиновна	
Tijorat banklarning resurs bazasini mustahkamlash bilan bog'liq muammolari va ularni bartaraf etish yo'llari.....	772
Sultanmuratova Dilrabo Shaylavbekovna	
Agroservis xizmatlari ko'rsatish qishloq xo'jaligida yaratilgan mahsulotlarning iste'mol qiymatini oshiruvchi omil sifatida.....	777
Iroda Turdibayevna Kudratova	
Shaxsda individual imkoniyatlar rivojlanishining yoshga doir xususiyatlari	783
Tulyaganova Gulnoza Olimjon qizi	
O'zbekistonda turizm sohasining rivojlanish bosqichlari.....	787
Xolmurzayev Sobir Nazarovich	
Ayollar tadbirkorligini rivojlantirish asnosida o'zbekistonda aholi bandligini oshirish	791
Ulashova Zarnigor Botirali qizi	
Ta'limda sun'iy intellekt texnologiyasini qo'llash.....	795
Radjabov Bunyod Abduxalilovich	
Tijorat banklarini soliqqa tortish tartibining guruhlanishi.....	799
Komolov Odiljon Sayfidinovich	
Davlat moliyasida davlat budjetini samarali boshqarish masalalari.....	803
Azizjon Muxiddinov, Anvar Muminov	
Xitoy iqtisodiyotining rivojlanishi	808
Aripov Oybek Abdullayevich	
Ta'lim menejeri tushunchasi hamda ularning funksional vazifalari.....	815
Abdullayev O'tkir Sadullayevich	
Rekreatsiya resurslarini o'rganish bilan bog'liq nazariy yondashuvlar	822
Murtazayeva Gulrux Isabek qizi	
Methods of educating spiritual and will-powered virtues in the process of athletics training.....	828
Abdilaxatov Zafar Abdigapirovich	
Роль образования в развитии человеческого капитала для креативной экономики	837
Хужаева Василина Сергеевна	
Xitoy iqtisodiyotining mo'jizasi.....	850
Ergashev Islomjon Ilxomjon o'g'li	
Oliy ta'lim xizmatlari bozori rivojlantirishning nazariy va kontseptual yondashuv masalalari.....	857
A.A.Abdisamatov	
Soliq nazoratining zamonaviy shakllarini takomillashtirishning ayrim masalalari	860
Suvonov Hasan Sherboyevich	
Davlat tashkilotlarida g'aznachilik va davlat xaridlari bilan bog'liq jarayonlarning ilmiy-nazariy, tashkiliy asoslari	865
Mamasoliyev Abrorbek Abdug'ani o'g'li	
Inoiy faoliyatdan olingan daromadlarni legallashtirishning ayrim huquqiy jihatlari.....	869
Shamshiyev Abdulla Abdixalil o'g'li	
Sug'urta kompaniyalari raqobatbardoshligini oshirishning amaliy jihatlari.....	874
Umirov Abdusalom To'rayevich	
Davlat qimmatli qog'ozlar bozorini rivojlantirish istiqbollari	880
Qurbonov Javlonbek Jurabekovich, Sodikov Abdumutolib Rustamovich	
"AFRASIAB JEANS TEXTILE" MCHJ da tijorat riski darajasini pasaytirishning 2025-2028-yillargacha bo'lgan prognoz ssenariysi.....	886
Sharipova Gulmira Toxirovna	

O'zbekiston Respublikasi bojxona qo'mitasida bojxona menejmentini yuritilishining mavjud holati tahlili.....	892
Mirzaxmedova Dilafruz Farxatovna, Tuxbabaev Jamshid Sharafetdinovich	
Эконометрический анализ влияния туристического потока на развитие услуг общественного питания в гостиничном секторе узбекистана	898
Алиева Мусаффо Гайрат кизи	
Yangi o'zbekistonda bilvosita soliqlar bo'yicha soliq amaliyoti: xususiyatlari va hozirgi zamon muammolari.....	908
Yo'ldoshev Shohruh Boborahim o'g'li	
O'zbekiston Respublikasida elektr energiyasi ishlab chiqarish hajmini matematik modellashtirish va prognozlash	915
Fayziyev Rabim Alikulovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tez tibbiy yordam xizmatini tahlil qilish va uni boshqarish.....	922
Gafurov Abduvoitjon Xuseynovich	
Mahalliy tizimli ahamiyatga molik banklarni aniqlash tartibi	927
Ashurov Jaloliddin Eshpulatovich	
The impact of tax policy on the development of small and medium enterprises in Uzbekistan.....	932
Urinov Iqbol Vasiqovich	
O'zbekistonda soliq ma'muriyatchiligining samaradorligini oshirish masalalari	938
Babayev Farrux Mansurovich	
Tadbirkorlik faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish vositalari.....	944
Amonov Mehridin Oromiddinovich	
"Yashil" iqtisodiyot va xalqaro hamkorlik: global tashabbuslar va kelishuvlar	949
Baratov Diyorbek Fazliddin o'g'li, Nazarova Ra'no Rustamovna	
Iqtisodiy tahlilda qo'llaniladigan iqtisodiy – matematik usullarning mohiyati	953
Omanov Sanjar Qurbonazar o'g'li	
Soliq organlari va soliq to'lovchilar o'rtasidagi munosabatlarning yangi tizimi sharoitida soliq nazorati	959
Rahimova Shahlo Rajapboyevna	
Natijaga yo'naltirilgan budjetlashtirishda tibbiy sug'urta mexanizmlarini takomillashtirish metodologiyasi.....	964
Ishmanova Diana Nurmamadovna	
Mamlakat moliyaviy xavfsizligini ta'minlashda fiskal siyosatdan foydalanishning ilg'or tajribalari.....	969
Azamatov Po'lat To'liqunovich	
Qoraqalpog'iston respublikasining eksport salohiyati: mavjud holat va rivojlanish istiqbollari.....	974
Abdiramanov Ruslan Abdiramanovich	
Qoraqalpog'iston Respublikasida ishsizlik darajasi dinamikasini chegara avtoregressiyalaridan foydalangan holda chiziqli bo'lmagan modellashtirish konsepsiyasi	980
Rahimboyev Muxtorbek Ikrom o'g'li	
Tadbirkorlik salohiyatini oshirishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish.....	985
Baxtiyor Xabibullayev Abdulvoxid o'g'li	
O'zbekistonda turistik korxonalarda tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish va rivojlantirish istiqbollari.....	989
Mirzayev Abdullajon Topilovich	
Xalqaro standartlarni joriy etishning baholash mezonlari va uning tadbirkorlik subektlariga ta'siri.....	993
Oqboyev Alisher Rasuljanovich	
Foydani shakllantirish va undan foydalanish	997
Shirinov Uchqun Abduxalilovich, Umidov Davlatbek Umid o'g'li	
Mamlakat tijorat banklari aktivlarining rentabellegini ta'minlash bilan bog'lik bulgan dolzarb muammolar	1002
Sheraliyev Abbas Xolmuminovich	
Sug'urta kompaniyalar moliyaviy barqarorligiga ta'sir etuvchi risklar va ularni baholash usullari.....	1006
Haqberdiyev Bekzod Uktamovich	
Davlat moliyaviy nazoratini boshqarishda nazorat usullaridan samarali foydalanish yo'llari	1012
Sabirbayev Nurlan Karimbay o'g'li	

Обеспечение инклюзивного роста экономики Узбекистана в условиях цифровой трансформации	1020
Жазира Буранова	
Davlatning monopoliyaga qarshi siyosatining sanoat bozorlari rivojlanishiga ta'siri	1024
Choriyeva Ferangiz Zohidovna	
Transchegaraviy elektron tijoratni boshqarishning zamonaviy mexanizmlarini yaratish	1030
Rustamova Gulmira Aliqulovna	
Ta'lim sohasini rivojlantirishning asoslari	1037
Poshokulova Mohigul Kaxramonovna	
Milliy iqtisodiyotda erkin raqobat muhitini shakllantirish: mavjud muammo va istiqbolli imkoniyatlar	1041
Karimova Iroda Abdusattarovna	
Mechanism of ensuring economic security of the enterprise: methodological aspect	1046
Sadriddinova Nigora Khusniddinovna	
Mintaqalarni barqaror rivojlantirishning iqtisodiy asoslari	1051
Yarmatov Sharofiddin Choriyevich	
Innovatsion masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirish istiqbollari	1054
Tursunov Faridun Mustafoevich	
Implementation of the ESG strategy in the hotel industry of Uzbekistan	1059
Khusenova Mekhrangiz Gayratovna	
Проектирование инновационной деятельности хозяйствующих субъектов в условиях зеленой экономики	1064
Рузиева Мафтуна Юсуфовна, Мактимова Зарафшон Оллоёровна	
Effective use of marketing analytics in green advertising activities of grape growing enterprises	1070
Usmonova Diyora Mahmud kizi	
O'zbekistonda soliq siyosati va xorij soliq siyosatini o'rganib chiqish	1077
Karimova Gulbahor Normurodovna	
Tijorat banklarining investitsion kreditlardagi garov ta'minotini takomillashtirish mexanizmlari	1081
Zaynutdinov Bunyodjon Odiljon o'g'li	
Digital transformation and the impact of modern technologies on agricultural management in Uzbekistan	1085
Asamov Ravshan Bakhodirovich	
"O'zmetkombinat" Ajda marketing faoliyatini takomillashtirish yo'llari	1091
Musayeva Shoira Azimovna	
Подходы к государственной поддержке сельскохозяйственных предприятий с учетом принципов инновационного управления	1096
Шаниязова Замира, Шнибаев Ислам	
Mamlakatda xalqaro turizmni samarali rivojlantirishda turizm siyosatini tashkil etishning istiqbolli yo'nalishlari	1101
Nurfayziyev Zayniddin Boymurodovich	
Raqamli moliya va to'lov tizimlari	1105
Maqsud Rustamov, Nurijahon Valiqulova	
Iqtisodiy tahlilda ishlab chiqarish hajmini prognozlash masalalari	1110
Qlichev Baxtiyor Pardayevich	
Kichik biznesning mintaqaviy iqtisodiyot rivojlanishiga ta'siri: Toshkent viloyati tajribasi	1116
Ajamilova Nigora Asametdinovna	
To'qimachilik korxonalarida xomashyo ta'minoti tizimini boshqarish samaradorligini oshirish	1121
Umarxodjayeva Arafatxon Muzaffar qizi	
Kichik biznes korxonalarida iqtisodiy xavfsizlik masalalarini boshqarish masalalari	1126
Jo'raqulova Muhlisa Jahongir qizi	
Tadbirkorlik bilan shug'ullanuvchi jismoniy shaxslar faoliyatini soliq nazorati mexanizmi asosida tartibga solish masalalari	1131
Bozorov Anvar Omanovich	
Tadbirkorlik subyektlarining eksport imkoniyatlarini oshirish masalalari	1139
Umarova Munira Muxitdinovna	

O'zbekistonda sog'lomlashtirish turizmining holati	1143
Naimov Saidjon Yusup o'g'li	
Surxondaryo viloyatida dorivor o'simliklarni yetishtirishning iqtisodiy samaradorligini baholash.....	1148
Baxriddinova Yulduz Baxriddinovna	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyot asosida barqaror rivojlanishni ta'minlashning dolzarb masalalari.....	1155
Axunova Ma'rifat Xakimovna	
Oliy ta'limda sun'iy intellektdan foydalanishni boshqarishning xorijiy mamlakatlar tajribasi	1159
Tajetdinova Gulnara Abatbay qizi	
O'zbekistonda kambag'allikni qisqartirishda ta'lim va malaka oshirishning roli.....	1166
Madalievna Nodira Miradilovna	
Davlat korxonalari moliyaviy samaradorligining amaldagi holatini kompleks taqqoslama tahlili	1169
Qarshiyev Nodirbek Olim o'g'li	
Xalqaro mehnat migratsiyasi va to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar: samaradorlikni solishtirish	1174
Sultanov Anvar Abdullaevich	
O'zbekiston soliq tizimida hududlararo soliq salohiyatini boshqarish	1180
Aipova Iroda Ikromovna	
Tijorat banklarida komplaens auditni tashkil etish va o'tkazishning uslubiy asoslari.....	1184
Aminova Mehriniso Erkinjonovna	
Scientific approach to the formation of a sustainable development strategy for industrial enterprises in the digital economy.....	1190
Maxsudov Muzaffar Ikromjon ugli	
O'zbekistonda qurilish materiallari sanoati korxonalarining iqtisodiyotdagi o'rni.....	1194
Ubaydullayev Muxammadjon Abdusamad o'g'li	
Oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmini statistik va ekonometrik tahlil qilish (Andijon viloyati misolida)	1206
Ikromov Axmadjon Shavkat o'g'li	
Перспективы инвесторов в осуществлении инвестиционного процесса	1212
Муртазаев Ардашер Зафар угли	
Transport korxonalarida ishchi xodimlarni barqaror ish o'rinlari bilan ta'minlash boshqaruvini takomillashtirish	1216
Abdullayeva Nigora Shamsiddinovna	
O'zbekiston Respublikasi yengil sanoat tashkilotlarida investitsiya loyihalarni ishlab chiqish va samaradorligini oshirish.....	1221
Xurramova Madina Mansur qizi	
Fuzzy integrals in economics	1228
Aymuratov Islam Kamalatdinovich	
O'zbekistonda ipoteka kreditlari bozorining shakllanishi va rivojlanish tendensiyalari	1233
Abdullayeva Aziza Murot qizi	
Совершенствование денежно-кредитной политики центрального банка в условиях цифровой экономики.....	1238
Бердиназаров Зафар Улашович, Исаев Атабек Джурабаевич	
The role of digital assets in international finance and their impact on the global economy	1248
Juraeva Ra'no Abdullaevna, Murodaliyev Shahroz Obidjonovich	
Diversification of financial resources in commercial banks and their innovative management methods in digital transformation	1255
Xodjayeva Jeyrona Ravshonbek qizi	
O'zbekiston iqtisodiyotida barqaror rivojlanish ko'rsatkichlari tahlili	1262
Xamdamov Shoh-Jaxon Raxmat o'g'li	
Tijorat banklari aktivlarini boshqarish va daromadligini oshirish masalalari	1268
Saxibjonov Muzaffar Salijanovich	
What is the economic impact of Uzbekistan's integration into international financial institutions.....	1283
Rakhmonova Dildora Ergash Qizi	

Kredit portfelini tahlil qilish asosida tijorat banklari faoliyatini optimallashtirish yo'llari	1289
Jo'rayev Eldor Berdibekovich	
Agrosanoat klasterlarida xarajatlarni moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari asosida hisobga olishni rivojlantirish	1295
Toshpo'latov Azizbek Shermuxamadovich	
Oliy ta'lim tashkilotlarida xarajatlar hisobini takomillashtirish	1300
Xonimqulov Islom Ergash o'g'li	
Oliy ta'lim tizimini samarali tashkil etishda moliyaviy mablag'lardan foydalanish amaliyoti tahlili	1305
Ruzmetova Gulira'no Atabekovna	
O'zbekistonda inflatsion targetlash orqali milliy valyuta barqarorligi ta'minlashning ahamiyati	1308
Shamansurova Zilola Abduvahitovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida mamlakatimiz bank tizimining samaradorli ko'rsatkichlari	1314
Erdonayev Aliqul Xalimovich	
Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda xizmat ko'rsatish sohasining o'rni	1321
Ayubov Ilyos Ilxomovich, Bozorov Jobir Sirojiddin o'g'li	
Ovqatlanish xizmatlarida xizmat ko'rsatish madaniyati va iste'molchi qoniqishining o'zaro bog'liqligi	1325
Yaxshiyev Xusniddin Tolibovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida moliyaviy hisobotning muammolari	1329
Maxmudov Saidjamol Kadirjanovich	
Structural features of digital neighbourhood in the context of digital economy	1333
Gulsara Ostonaikulova	
O'zbekiston davlat va mahalliy budjet tizimining zamonaviy holati va uni isloh qilish yo'nalishlari	1340
Po'latov Tirkash Sotiboldiyevich	
Barqaror turizm uchun ekologik toza transport tizimlarining ahamiyati	1344
Vakilov Ruslan Tillabayevich	
Turizm xizmatlarini ko'rsatishda noturar joylardan foydalanish: ijara munosabatlarining huquqiy tahlili	1349
Sayfiddinov Sharofiddinxo'ja Najmiddin o'g'li	
O'zbekiston iqtisodiyotiga xos xavf-xatarlar dinamikasining ekonometrik tahlili	1354
Qodirov Ural Safar o'g'li	
Jismoniy shaxslardan olinadigan soliqlarni prognoz qilishning samaradorligini baholash ko'rsatkichlari tizimi	1359
Babayev Shavkat Bayramovich	
Влияние макроэкономической стабильности на обеспечение благосостояния населения Узбекистана	1364
Аскарова М.Т	
Tadbirkorlikda raqamli texnologiyalardan foydalanish natijasida dunyo iqtisodiyotida sodir bo'lgan o'zgarishlar	1369
Sattarov Xayrulla Fayzullayevich	
Sug'urta tashkilotlarini moliyaviy barqarorligini ta'minlashda andarrayting xizmatidan foydalanish	1373
D.E.Qarshiev	
Mintaqa hunarmandchilik mahsulotlarini rivojlantirish hamda brendlarini shakllanishga ta'sir etuvchi omillarning tizimi tahlili	1378
Norqobilova Feruza Abduhomidovna	
Xususiy oliy ta'lim tashkilotlarini soliqqa tortish masalalari	1381
Yakubova Nodira Olim qizi	

XUSUSIY OLIY TA'LIM TASHKILOTLARINI SOLIQQA TORTISH MASALALARI

Yakubova Nodira Olim qizi

“Moliyaviy hisob va hisoboti” kafedrası tayanch doktranti

n.yakubova@tsue.uz

<https://orcid.org/0009-0000-4850-8848>

Annotatsiya: Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ulkan islohotlar O'zbekistonning jahonda hech kimdan kam bo'lmaydigan taraqqiyoti yo'lidagi ulug'vor maqsadlarga qaratilgan. Yoshlarimizni ta'lim tarbiyasiga qaratilayotgan alohida e'tiborni mutlaqo yangicha mazmun va shaklda tashkil etilayotgan Prezident maktablari, Ijod maktabi, davlat-xususiy sheriklar asosidagi ta'lim tashkilotlari, va nihoyat, nodavlat ta'lim tashkilotlarini tashkil etish va faoliyat ko'rsatishi yo'lida amalga oshirilayotgan islohotlardan ham kuzatishimiz mumkin.

Davlatimiz va hukumatimiz tomonidan amalga oshirilayotgan islohotlar nafaqat maktabgacha va umumiy o'rta maktab ta'limiga, balki oliy ta'lim tizimida ham sog'lom raqobat muhitini shakllantirish imkonini beradigan xususiy oliy ta'lim muassasalari va rivojlangan xorijiy davlatlarning nufuzli oliy o'quv yurtlarining filiallarini ochish va ular bilan qo'shma ta'lim dasturlarini tashkil etish yo'nalishlarida ham namoyon bo'lmoqda.

Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy sohaga oid faoliyat turlari, xususan, nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatish faoliyati bilan shug'ullanayotgan yuridik shaxslar uchun yaratilgan imtiyozlar, ularning yuridik shaxs sifatida soliqqa oid munosabatlarni to'g'ri tashkil etish, amaldagi soliq imtiyozlari va ularning nisbiy tasniflanishi, imtiyozlardan foydalanish shartlari va tartiblari, imtiyozlarni buxgalteriya hisobidan aks ettirish tartibi va mazkur sohaga oid amaldagi me'yoriy-huquqiy xujjatlar to'g'ri foydalanish ko'nikmasini shakllantirish, fikrimizcha hozirgi kundagi dolzarb masalalardan biri bo'lib turibdi. Taqdim etilayotgan imtiyozlardan ayrimlari muddat jihatidan, ayrimlari faoliyat turiga nisbatan o'ziga xos xususiyatlarga ega. Bu jarayonda soliq imtiyozlaridan to'g'ri foydalanish, ularni buxgalteriya hisobidan to'g'ri aks ettirish muhim ahamiyat kasb etadi, albatta.

Kalit so'zlar: Nodavlat ta'lim xizmatlari, soliq, imtiyoz, tashkiliy-huquqiy shakl, davlat-xususiy sherikchilik, raqobat, foyda, muassasa. **Keywords:** Non-state educational services, tax, benefit, organizational-legal form, public-private partnership, competition, profit, institution.

Abstract: The large-scale reforms carried out in our country are aimed at achieving the ambitious development goals of Uzbekistan, which have no equal in the world. The special attention paid to the education of our youth can be seen from the Presidential schools, the School of Creativity, educational organizations based on public-private partnerships, and finally, the reforms that are being implemented in the way of the organization and operation of non-governmental educational organizations.

The reforms carried out by our state and government are aimed not only at pre-school and general high school education, but also in the direction of opening branches of private higher education institutions and prestigious higher education institutions of developed foreign countries, which will enable the formation of a healthy competitive environment in the higher education system, and the establishment of joint educational programs with them, is appearing. The types of activities related to the social sphere carried out in our country, in particular, the benefits created for legal entities engaged in the provision of non-state educational services, the correct organization of their tax relations as a legal entity, current tax benefits and their relative classification, conditions and procedures for using benefits, benefits In our opinion, the

formation of skills in the correct use of the accounting reporting procedure and the current regulatory and legal documents related to this field is one of the most urgent issues today. Some of the provided benefits have their own characteristics in terms of duration, and some in relation to the type of activity. In this process, the correct use of tax benefits, their correct reflection in accounting is important, of course.

Key words: Nodavlat ta'lim xizmatlari, soliq, imtiyoz, tashkiliy-huquqiy shakl, davlat-xususiy sherikchilik, raqobat, foyda, muassasa. **Keywords:** Non-state educational services, tax, benefit, organizational-legal form, public-private partnership, competition, profit, institution.

Аннотация: Грандиозные реформы, реализуемые в нашей стране, направлены на грандиозные цели развития Узбекистана, не имеющего себе равных в мире. Мы также можем наблюдать особое внимание, уделяемое образованию нашей молодежи в совершенно новом содержании и форме, которое организуется в Президентских школах, Школе творчества, образовательных организациях на основе государственно-частного партнерства, и, наконец, проводимые реформы по созданию и функционированию негосударственных образовательных организаций. Реформы, реализуемые нашим государством и правительством, находят свое отражение не только в дошкольном и общем среднем школьном образовании, но и в открытии филиалов частных высших учебных заведений и престижных высших учебных заведений развитых зарубежных стран, что позволит сформировать здоровую конкурентную среду в системе высшего образования, и организации совместных образовательных программ с ними. На наш взгляд, одним из актуальных вопросов является создание льгот для юридических лиц, осуществляющих виды социальной деятельности, осуществляемые в нашей стране, в частности, правильная организация их налоговых отношений как юридических лиц, действующие налоговые льготы и их относительная классификация, условия и порядок использования льгот, порядок отражения льгот в бухгалтерском учете, а также формирование навыков правильного использования действующих нормативно-правовых документов в этой сфере. Часть предоставляемых льгот имеет специфические особенности по срокам действия, а часть - по видам деятельности. В этом процессе большое значение имеет правильное использование налоговых льгот и правильное их отражение в бухгалтерском учете.

Ключевые слова: Ключевые слова: Негосударственные образовательные услуги, налог, льгота, организационно-правовая форма, государственно-частное партнерство, конкуренция, прибыль, учреждение.

KIRISH

Jahoning rivojlangan davlatlari tajribasidan ma'lumki, bozor iqtisodiyoti sharoitida davlatning "ma'muriy-boshqaruv tizimi" o'z o'rnini bosqichma-bosqich "tartibga solish mexanizmi"ga bo'shatib beradi. Bu jarayonlar xo'jalik sub'ektlarining ishlab chiqarish – moliyaviy faoliyatiga davlatning bevosita aralashuvini o'zida mujassamlashtirmaydi. Aksincha, bozor mexanizmlarining amal qilishi va bu mexanizmlar yordamida iqtisodiy jarayonlarni tartibga solish uchun zaruriy shart-sharoitlarni yaratib berishi kerak. Bunday tartibga solish vositalaridan biri bu soliq va boshqa majburiy to'lovlar hisoblanadi. Soliq siyosatini manipulyasiya qilib, davlat tadbirkorlik sub'ektlari faoliyati iqtisodiy rivojlanishini rag'batlantiradi va (yoki) uni cheklab qo'yadi. Tadbirkorlik tashabbuslarini qo'llab-quvvatlashning faol siyosati olib borilayotgan, tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashning samarali mexanizmlari yaratilgan va qo'llanilayotgan mamlakatlarda biznes rivojlanib boraveradi.

O'zbekistonda amalga oshirilayotgan iqtisodiy islohotlarning markaziy bo'g'inida soliq sohasidagi islohotlar orqali tadbirkorlik sub'ektlariga qulay biznes muhitini yaratish turibdi. Mamlakatimizda amalda bo'lgan soliq kodeksi va mazkur munosabatlarni tartibga soluvchi boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlar asosan tadbirkorlik faoliyati uchun soliq yukini kamaytirish, muayan bir soha yoki tarmoq uchun soliq imtiyozlarini berish orqali ularni rivojlantirishga zamin yaratishga qaratilgandir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Erkin raqobatga asoslangan bozor munosabatlari sharoitida davlat tomonidan iqtisodiyotni fiskal siyosat instrumentlari vositasida tartibga solish, mazkur instrumentlar vositasida davlat tomonidan tadbirkorlik faoliyatiga bevosita emas, balki bilvosita ta'sir etish darajasiga oid turli nazariy yondoshuvlar mavjud. Xususan, J.Keyins davlat fiskal siyosat instrumentlari orqali yalpi talabni samarali rag'batlantirish imkoniyatlariga ega bo'linishini ta'kidlagan bo'lsa, K.Makkonell va S.Bryular soliqlar fiskal siyosatining bir qismi sifatida namoyon bo'lishini, u iqtisodiyotda barqarorlikni ta'minlashda hal etiladigan vazifalardan kelib chiqib, fiskal siyosatni to'sqinlik qiluvchi yoki rag'batlantiruvchi siyosatlar ekanligini e'tirof etganlar. Soliqlar davlat tomonidan tartibga solish instrumenti sifatida foydalanilishi yuzasidan zamonamiz olimlari ham qator ilmiy izlanishlar olib borib, o'zlarining fikr va mulohazalarini ilmiy ijodlarida bayon etib o'tganlar. Xususan, davlatimizning soliq tizimi va soliqqa tortish amaliyotini takomillashtirish bo'yicha nazariy bilim va amaliy takliflari bilan keng jamoatchilikka tanilgan E.Gadoev, Sh.Gataulin [7], I.Zavalishina, T.Malikov [8], O.Olimjonov [9], Sh.Toshmatov, B.Toshmurodova,

N.Xaydarov, I.Niyazmetov va Q.Yaxyoev kabi amaliyotchi olimlarning o'zlarining ilmiy izlanishlarida soliqlarni davlat tomonidan tartibga solish instrumenti sifatida e'tirof etilishi va uning iqtisodiy faoliyatga ta'siri bo'yicha turli fikr va mulohazalarni bildirib o'tishgan.

Shuningdek, mazkur mavzu doirasida ilmiy tadqiqot ishlarini olib borgan Sh.Toshmatov, N.Ashurova va X.Zaripov kabi ilmiy tadqiqotchilar o'zlarining ilmiy ishlarida soliqqa oid munosabatlarning umumiy jihatlari to'g'risida fikr yuritishgan. Lekin ushbu ilmiy ishlanmalarda aynan ijtimoiy soha, xususan, ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxslar faoliyatini soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari to'liq tadbiiq etilmagan. So'nggi yillarda nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxslar soni ko'payib borayotganligi mazkur sohada faoliyat yurituvchi yuridik shaxslarni soliqqa tortish masalalarni chuqurroq tahlil qilishni taqozo etmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada muallif tomonidan ilmiy abstraksiyalash, qiyosiy tahlil, induksiya va deduksiya usullaridan foydalanilgan.

Tahlil va natijalar. O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksining [1] 17-moddasida respublikamiz hududida amalda bo'lgan quyidagi soliq turlari keltirilgan:

- 1) qo'shilgan qiymat solig'i;
- 2) aksiz solig'i;
- 3) foyda solig'i;
- 4) jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i;
- 5) er qa'ridan foydalanganlik uchun soliq;
- 6) suv resurslaridan foydalanganlik uchun soliq;
- 7) mol-mulk solig'i;
- 8) er solig'i;
- 9) ijtimoiy soliq;
- 10) foydali qazilmalarni qazib olganlik uchun maxsus renta solig'i;
- 11) aylanmadan olinadigan soliq.

Fikrimizcha, mazkur soliq turlarini soliq to'lovchilarning xususiyatlari, soliq turlarining iqtisodiy mohiyati va soliqqa tortiladigan bazaga e'glik qilish huquqidan kelib chiqib, nisbiy ravishda quyidagicha guruhlashimiz ham mumkin. Soliqlarning nisbiy tasniqlanishi 1-chizmada keltirilgan.

Umumiy asoslarda aksariyat soliq to'lovchilar 2 ta katta guruhga ajratiladi. Bular umumbelgilangan soliq to'lovchilar va soddalashtirilgan tartibda soliq to'lovchilar. Kichik biznes sub'ektiga mansub bo'lgan tadbirkorlik sub'ektlari faoliyat turi va xodimlar sonidan kelib chiqqan holda soliq solishning soddalashtirilgan tartibini tanlash huquqiga ega. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil 24 avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o'tish chora- tadbirlari to'g'risida"gi 275-son qarori bilan tasdiqlangan kichik tadbirkorlik sub'ektlariga tegishli bo'lgan tashkilotlarning "Iqtisodiy faoliyat turlarining umumdavlat tasniflagichi" (IFUT) asosida takomillashtirilgan tasniflagichiga asosan ta'lim xizmatlari ko'rsatuvchi yuridik shaxslar uchun xodimlarning yillik o'rtacha soni 5 nafargacha bo'lsa mikrofirm, 11-25 nafargacha bo'lsa kichik korxona sifatida e'tirof etiladi va ular kichik biznes sub'ektlari maqomiga ega bo'ladi [6]. Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Davlat soliq qo'mitasining "Yuridik shaxslarni yirik soliq to'lovchilar toifasiga kiritishning mezonlarini belgilash to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida"gi (O'ZR AV tomonidan 2019 yil 12 iyulda ro'yxatdan o'tkazildi, ro'yxat raqami 3172) 2019-45-sonli qarori bilan tasdiqlangan "Yuridik shaxslarni yirik soliq to'lovchilar toifasiga kiritishning mezonlarini belgilash to'g'risida"gi Nizomga asosan yirik soliq to'lovchilar maqomiga mansub bo'lgan soliq to'lovchi – yuridik shaxslarga ham izoh berilgan.

Nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxslar uchun soliqqa oid munosabatlarni to'g'ri tashkil etish uchun aynan ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxslar uchun amalda bo'lgan soliq tizimining optimal variantini tanlash va shu asosda soliq hisobini tashkil etish zarur. Eng avvalo, amaldagi me'yoriy-huquqiy xujjatlarga asosan ta'lim xizmatlari uchun joriy etilgan ijtimoiy, iqtisodiy va ma'muriy holatni o'rganish lozim.

Soliq kodeksining 59-moddasiga asosan ta'lim xizmatlarini ko'rsatish faoliyati bilan shug'ullanuvchi yuridik shaxslar ijtimoiy sohada faoliyatni amalga oshiruvchi yuridik shaxs sifatida e'tirof etiladi. Agar ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxs boshqa faoliyat turlari bilan ham qo'shimcha ravishda shug'ullanadigan bo'lsa, ularning tegishli faoliyat turlaridan olingan daromadlari tekin olingan mol-mulk tarzidagi daromadlar hisobga olingan holda jami yillik daromadining kamida 90 foizini tashkil etishi sharti bilan, ijtimoiy sohada faoliyatni amalga oshiruvchi shaxslar deb e'tirof etilishi belgilab qo'yilgan. Demak nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxslar mulkchilik va tashkiliy-huquqiy shaklidan qat'iy nazar Soliq kodeksida belgilangan soliqlarning to'lovchilari hisoblanadi. 1-chizmada keltirilgan nisbiy tasniflagichdagi resurs soliqlari (er qa'ridan foydalanganlik uchun, foydali qazilmalarni qazib olganlik uchun maxsus renta solig'i, suv resurslaridan foydalanganlik uchun) nodavlat ta'lim xizmatlari faoliyatiga aloqasi yo'qligi sababli, ta'lim tashkilotlari mazkur soliqlarning to'lovchilari

hisoblanmaydi. Agar nodavlat ta'lim tashkiloti mulk huquqi asosida mol-mulk va erga ega bo'lsa mazkur soliqlarni o'rnatilgan tartibda to'lovchilari hisoblanadi. Nodavlat ta'lim tashkilotlari faoliyat turiga nisbatan tadbiriq etiladigan (QQS, Aksiz, foyda solig'i, aylanmadan olinadigan soliq) soliqlar, shuningdek, soliq agenti sifatida to'lanadigan soliqlarning bevosita to'lovchilari bo'lishi mumkin. Mazkur soliq to'lovlarining har biriga alohida to'xtalib o'tsak:

1. Qo'shilgan qiymat solig'i. O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksining 237-moddasiga ko'ra O'zbekiston Respublikasida tadbirkorlik faoliyatini amalga oshiruvchi va (yoki) tovarlarni (xizmatlarni) realizatsiya qiluvchi quyidagilar qo'shilgan qiymat solig'ini to'lovchilar deb e'tirof etiladi. Nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxslar ham muayan bir foyda olish maqsadida tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanishini inobatga olib, ularni ham mazkur soliq to'lovchilari tarkibiga kiritishimiz mumkin. Lekin Soliq kodeksining 243-moddasiga asosan o'qitish (ta'lim) sohasidagi xizmatlar, xususan:

boshlang'ich, o'rta, o'rta maxsus, texnik va kasb-hunar, oliy ta'lim va oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim sohasidagi ta'lim xizmatlari;

ta'lim muassasalari (tashkilotlari), shuningdek kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishni amalga oshiradigan tashkilotlar tomonidan ko'rsatiladigan qo'shimcha ta'lim berish bo'yicha xizmatlar;

maktabgacha ta'lim va tarbiya dasturlari doirasida ta'lim va tarbiyalash faoliyatini amalga oshiruvchi tashkilotlarda bolalarga qarash va ularni parvarishlash bo'yicha xizmatlar, to'garaklarda, seksiyalarda (shu jumladan sport seksiyalarida) va studiyalarda voyaga etmagan bolalar bilan mashg'ulotlar o'tkazish bo'yicha xizmatlar qo'shilgan qiymat solig'i solishdan ozod etiladigan tovarlarni (xizmatlarni) realizatsiya qilish bo'yicha aylanmalar tarkibiga kiritilgan.

Demak, nodavlat ta'lim tashkilotlari tomonidan ko'rsatilayotgan ta'lim xizmatlari qo'shilgan qiymat solig'idan to'liq ozod qilingan.

2. Aksiz solig'i. Soliq kodeksining 283-moddasiga asosan O'zbekiston Respublikasi hududida aksiz solig'i solinadigan tovarlarni (aksiz to'lanadigan tovarlarni) ishlab chiqaruvchilar mazkur soliqning to'lovchilari bo'lishi e'tirof etilgan. Amaldagi me'yoriy-huquqiy xujjatlarga asosan nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatish faoliyati aksiz osti tovar (xizmat)lar ro'yxatiga kiritilmaganligi sababli nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi tadbirkorlik sub'ektlari mazkur soliqni to'lamaydi.

3. Foyda solig'i, aylanmadan olinadigan soliq, mol-mulk va er soliqlari.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 15 sentyabrdagi "Nodavlat ta'lim xizmatlari ko'rsatish faoliyatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3276-sonli qarori [3] bilan maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim sohasida nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatish faoliyati bilan shug'ullanadigan yuridik shaxslar 2021 yil 1 yanvargacha bo'lgan muddatda barcha turdagi soliq va davlat maqsadli jamg'armasiga majburiy to'lovlardan (ijtimoiy soliqdan tashqari) ozod qilingan. Mazkur imtiyoz muddati O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 sentyabrdagi "Xalq ta'limi tizimiga boshqaruvning yangi tamoyillarini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3931-sonli qarori [4] bilan 2025 yil 1 yanvarga qadar uzaytirilgan. Mazkur soliq imtiyozlari natijasida tadbirkorlik sub'ekti ixtiyorida qoladigan pul mablag'lari nodavlat ta'lim tashkilotlarini zamonaviy o'quv vositalari bilan jihozlash, zarur mahsulotlar va jihozlar sotib olish, bino va inshootlarni rekonstruksiya qilish, kapital ta'mirlash hamda aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamiga bepul ta'lim xizmatlarini ko'rsatishga maqsadli yo'naltirish ishlariga sarflanishi belgilab qo'yildi.

4. Jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i va ijtimoiy soliq.

Nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi tadbirkorlik sub'ektlari o'z xodimlari bilan mehnat munosabatlariga kirishganliklari sababli, Soliq kodeksining 23-moddasiga asosan zimmasiga soliqlarni hisoblab chiqarish, soliq to'lovchidan ushlab qolish va byudjet tizimiga o'tkazish majburiyati yuklatilgan shaxslar soliq agentlari deb e'tirof etiladi. Ushbu soliq turlari o'z vaqtida va o'rnatilgan tartibda hisoblash hamda to'lab borish majburiyati nuqtai nazaridan nodavlat ta'lim tashkilotlari ushbu jarayonda soliq agentlari sifatida e'tirof etiladi.

Nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi tadbirkorlik sub'ektlari o'rnatilgan tartibda lisenziya olganidan keyin ta'limning u yoki bu shakli bilan shug'ullanishlari mumkin. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi qonunining [2] 7-moddasiga ko'ra respublikamiz hududida quyidagi ta'lim turlari mavjud:

- 1) maktabgacha ta'lim va tarbiya;
- 2) umumiy o'rta va o'rta maxsus ta'lim;
- 3) professional ta'lim;
- 4) oliy ta'lim;
- 5) oliy ta'limdan keyingi ta'lim;
- 6) kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish;
- 7) maktabdan tashqari ta'lim

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzurida ta'lim sifatini nazorat qilish davlat inspeksiyasining rasmiy veb-saytidagi [12] ma'lumotlarga ko'ra hozirgi kunda nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi tashkilotlar ichida maktabgacha ta'lim va tarbiya hamda kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish ta'lim turlari eng ko'p salmoqni tashkil etadi (1-jadval).

Ayniqsa, nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxslar ijtimoiy sohada faoliyatni amalga oshiruvchi tadbirkorlik sub'ektlari sifatida e'tirof etilishi ularga Soliq kodeksiga asosan doimiy xarakterga ega bo'lgan imtiyozlarni taqdim etadi. Amaliyotda mazkur soliq imtiyozlaridan to'g'ri foydalanish, mazkur imtiyozlar natijasida tadbirkorlik sub'ekti ixtiyorida qoldiriladigan mablag'larni to'g'ri tasarruf etish ham dolzarb masalalardan bir hisoblanadi.

1-jadval. Nodavlat ta'lim tashkilotlarining ta'lim turlari bo'yicha soni va salmog'i

№	Ta'lim turlari	tashkilot soni	ulushi
1	Maktabgacha ta'lim va tarbiya	2189	54,63
2	Umumiy o'rta va o'rta maxsus ta'lim	300	7,49
3	Professional ta'lim	0	-
4	Oliy ta'lim	42	1,05
5	Oliy ta'limdan keyingi ta'lim	0	-
6	Kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish	853	21,29
7	Maktabdan tashqari ta'lim	623	15,55
JAMI		4007	100%

XULOSA VA TAKLIFLAR

Fikrimizcha davlat tomonidan soliq va boshqa majburiy to'lovlardan berilayotgan imtiyozlar asosan mazkur sohani joriy va istiqboldagi rivojlantirish yo'nalishidagi islohotlarning bir bo'g'inidir. Soliq imtiyozlarini tadbiriq etish va undan kutiladigan samarani baholash uchun qator tahlillar o'tkazilishi, xorijiy tajribalar o'rganilishi lozim. Imtiyozlarni berishda nafaqat faoliyat turi, balki, nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatayotgan yuridik shaxslarning tashkiliy-huquqiy shakliga ham e'tibor qaratilishi lozim.

Sababi, ayrim nodavlat ta'lim xizmatlarini ko'rsatuvchi yuridik shaxslar to'liq tadbirkorlik sub'ektlari sifatida, ayrimlari esa nodavlat-notijorat tashkiloti sifatida davlat ro'yxatidan o'tgan.

Fikrimizcha soliq va majburiy to'lovlar bo'yicha imtiyozlarni asosan "muassasa" shaklida tashkil etilgan yuridik shaxslar uchun tadbiriq etish lozim. Bunday xulosa qilishimizning bir qator ob'ektiv va sub'ektiv sabablari bor.

Birinchidan, "muassasa" kabi tashkiliy-huquqiy shakldagi yuridik shaxslarning Ustaviga ko'ra bu tashkilotlarning asosiy maqsadi "foyda olish" deb e'tirof etilmaydi. Vaholanki, bunday tashkiliy-huquqiy shakldagi tashkilotlar davlatimizga fuqarolarning bilim olish huquqini ta'minlashga xizmat qiladi xolos.

Ikkinchidan, O'zbekiston Respublikasining "Tadbirkorlik faoliyati erkinligining kafolatlari to'g'risida"gi Qonunining 3-moddasiga muvofiq, "tadbirkorlik – daromad (foyda) olishga qaratilgan tashabbuskor faoliyatdir", ya'ni, foyda olish – tadbirkorlikning maqsadi deb e'tirof etilgan. Ta'lim faoliyatining maqsadi esa bilim berish, tarbiyalashdir. Bu jarayonda ta'lim beruvchilar ham daromad olishadi. Lekin bu daromad – mehnat haqi sifatida e'tirof etiladigan daromad bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси.
2. Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги ЎРҚ-637-сон Қонуни.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 15 сентябрдаги "Нодавлат таълим хизматлари кўрсатиш фаолиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3276-сонли қарори.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 сентябрдаги "Халқ таълими тизимига бошқарувнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3931-сонли қарори.
5. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил 24 августдаги "Иқтисодий фаолият турларини таснифлашнинг халқаро тизимига ўтиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 275-сон қарори.
6. Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Меҳнат вазирлигининг 27.01.2017 йилдаги 1-мб, 3-қ/к-сонли қўшма қарори билан тасдиқланган "Тадбиркорлик субъектлари ходимларининг ўртача йиллик сонини аниқлаш тартиби тўғрисидаги НИЗОМ" (ЎЗР АВда 17.02.2017 й., 2858-рақам).
7. Гатаулин Ш. Солиқлар ва солиққа тортиш. Т.: 1996 й.
8. Маликов Т.С, Солиқлар ва солиққа тортишнинг долзарб масалалари. Монография. –Т.: Академия, 2002. -204 б.
9. Олимжонов О. Бозор иқтисодиётига ўтиш даврида солиқ сиёсати. Ҳаёт ва иқтисод, 1992 й.
10. www.lex.uz
11. www.soliq.uz

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>